

Posudek vedoucího diplomové práce
Měšťanské elity v Horažďovicích raného novověku
Barbora Maňáková

Diplomová práce Barbory Maňákové náleží do korpusu studií o raně novověkých dějinách města Horažďovic, s jejichž vydáním se počítá v kolektivní studentské monografii. A nutno předeslat, že v tomto směru jde o jednu z prací nejzdařilejších.

Autorka v úvodu nastínila své cíle, jimiž jsou zvláště postižení horažďovické měšťanské společnosti v dané epoše v širších souvislostech a pojednání o problematice lokálních elit. Tomuto termínu se také podrobně věnuje v úvodní kapitole, která už sama o sobě dokazuje autorčin přehled a vysoké odborné znalosti – rozebírá terminologii, jak o ní vedli diskusi Pešek, Fejtová, ale také Peřinová či Nodl a Bůžek. Místo vlastní (pravda, pro diplomantku náročné) interpretace jde však cestou citací zásadních pasáží. Následně analyzuje literaturu, u níž oprávněně konstatuje její nedostatečnost, a archivní prameny, které se jí staly primárním zdrojem poznání, letmo též nastiňuje svou metodologii, kdy hodlá využívat komparativní přístup a některých zásad historické antropologie.

Druhá kapitola je kompilativním (Němec, Šimon, Škudrnová aj.) nástinem horažďovických dějin od počátků města do konce 18. století, který je mezním datem zájmu autorčina výzkumu. Podkapitoly představují stati o městských právech a privilegiích a o již poznaných osobnostech. Ve třetí kapitole se B. Maňáková věnuje městské správě a cechům, což má samozřejmě svoji logiku, protože právě v nich byly (nejen) horažďovické elity dlouhodobě ukotveny. S tím souvisí také detailnější pozornost cechům řeznickému a pekařskému, z něhož se měšťanské honorace ve venkovských městech rekrutovaly nejvíce. Zde to byli třeba Budeciové (pekaři) a Malkovští (řezníci).

Čtvrtá kapitola je v podstatě jádrem celé práce – pojednává o horažďovických ekonomických elitách již konkrétně. Vzhledem k autorčinu objevu pozoruhodných sfragistických měšťanských památek je před pojednání o jednotlivých rodech ještě vsunut exkurz k rodovým pečetím. Následují zdařilé medailonky rodin Budeciů (Boudů), Gregorů, Heritesů a Malkovských, opírající se o detailní průzkum archivního materiálu a městských matrik. Za medailonky pak nalezneme rozbor jejich dochovaných pečetí. Na čtvrtou kapitolu má návaznost kapitola pátá o elitách intelektuálních. V té jsou ještě jisté mezery, když možnosti důkladnějšího poznání (mj. právě učitelů či lékařů) zůstaly pouze naznačeny – autorka se věnovala jen písařům, několika duchovním a autorovi zajímavých pamětí. Tři z pojednaných rodů také založily štědře podpořené nadace, kterážto problematika je předmětem šesté kapitoly.

Na závěr B. Maňáková situaci zjištěnou v Horažďovicích komparuje se severočeským Duchcovem, kde se tamním elitám cíleně věnoval Jiří Wolf. Města byla podobně velká, poddanská, jedno etnicky české, druhé německé a více srostlé s valdštejskou vrchností, což se také projevilo na původu duchcovských elit (v nemalé míře pocházely z řad vrchnostenských úředníků). Navíc, překvapivě, v Horažďovicích chyběli příslušníci nobilitovaných, tj. erbovních měšťanů. Samotný závěr je zdařilým shrnutím získaných poznatků.

Práce je založena na poctivém archivním výzkumu, výborné znalosti odborné literatury k problematice elit a rovněž jazykově je zvládnuta mimořádně precizně (autorka by si snad jen měla ujasnit rozdíl mezi „Českých zemí“ a „českých zemí“, viz např. s. 8, a méně používat spojku „který“, resp. ji nahrazovat „jenž“ plus ekvivalenty).

Diplomovou práci Barbory Maňákové, která by po rozšíření a propracování snesla snad i kritéria práce doktorské, vřele doporučuji k obhajobě a hodnotím ji jako **výbornou**.